

Висновок. Під впливом комплексу харчових добавок на показники середнього діаметру просвіту артеріол кіркової речовини надниркових залоз щурів на початкових етапах дослідження спостерігався спазм, викликаний впливом альтеруючої дії харчових добавок та збільшенням діаметру просвіту судин, що свідчить про порушення гемодинамічних умов. На пізніших етапах експерименту спостерігалось розвиток запальних реакцій та гіпоксії, що приводило до активації компенсаторно-відновлювальних механізмів, але повне відновлення не відбулося.

Ключові слова: артеріоли, глутамат натрію, морфологія, надниркові залози, нітрит натрію, Понсо 4R, харчові добавки.

ГІСТОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА БУДОВИ ВНУТРІШНЬОПЕЧІНКОВИХ ЖОВЧНИХ ПРОТОК У ТРАВОЇДНИХ ССАВЦІВ

¹Дубінін Д. С., ¹Стецук Є. В., ²Дубінін С. І., ¹Борута Н. В., ¹Вільхова О. В.

Кафедра гістології, цитології та ембріології.

Завідуючий кафедри: Шепітько В. І., доктор медичних наук, професор

¹Полтавський державний медичний університет, Полтава, Україна.

²Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Полтава, Україна

Вступ. Патологія органів гепатобіліарної системи, що зустрічаються в людей у вигляді жовчнокам'яної хвороби та інших захворювання, займають одне з перших місць оперативних втручань на органах черевної порожнини. Досконале вивчення жовчовивідних систем у ссавців травоядним харчування допоможе знайти більш ефективні методи лікування та профілактики.

Мета. Дослідити особливості будови структурних компонентів стінки внутрішньопечінкових жовчних проток травоядних ссавців.

Матеріали і методи. Дослідження проводились на печінках травоядних ссавців, які відбиралися однієї породи, віком 1 рік та вагою 60–70 кг. Вивчалися будова стінки внутрішньопечінкових жовчовивідних проток. В роботі використовувалися наступні методи дослідження: метод анатомічного препарування, морфометричний метод, загально-гістологічні методи дослідження (забарвлення гематоксилін-еозин та інші) та статистичні методи обробки.

Результати. На початку внутрішньожовчовивідної системи печінки травоядних ссавців є протока, яка побудована з двох оболонок: внутрішня – слизова та зовнішня – андвентейїна. слизова оболонка представлена епітеліальною тканиною – епітеліоцитами, які мають кубічну форму, їх кількість на поперечному зрізі становить близько $20 \pm 0,7$ клітин. Цитоплазма цих клітин мають площу $69,78 \pm 7,02$ мкм. Ядра локалізуються переважно в центрі клітини, мають овальну форму, їх площа становить $40,9 \pm 4,96$ мкм. Зовнішня оболонка представлена клітинами фібробластичного ряду з волокнами, поруч з протокою знаходиться артеріола і вена, які разом із протокою утворюють триаду.

В середньому відділі внутрішньожовчовивідної системи печінки травоядних ссавців спостерігається збільшення кількості клітин внутрішньої оболонки проток та нараховується $28 \pm 0,8$. Форма епітеліоцитів кубічна, ядра розташовується у центрі клітини. Цитоплазма збільшується у розмірах, площа її $168,91 \pm 7,03$ мкм. Зовнішня оболонка не змінюється, представлена клітинами фібробластичного ряду з волокнами, також біля протоки знаходиться артеріола і вена, які разом утворюють триаду.

В кінцевому відділі внутрішньожовчовивідної системи печінки травоядних ссавців спостерігається зміни у внутрішньої оболонці. Клітини стають призматичними і на їхній апікальній поверхні спостерігаються складки. Кількість епітеліоцитів збільшується та становить $52,2 \pm 0,86$. Площа цитоплазми $486,44 \pm 26,92$ мкм. Ядра локалізуються на базальній поверхні, мають бобоподібну форму та налічується близько $109,87 \pm 5,52$ мкм.

Висновки. На початку внутрішньожовчовивідної системи печінки травоядних ссавців слизова оболонка представлена епітеліальною тканиною – епітеліоцитами, які мають кубічну форму кількість становить $20 \pm 0,7$. Цитоплазма має площу $69,78 \pm 7,02$ мкм. Ядра локалізуються переважно у центрі, мають овальну форму, площею $40,9 \pm 4,96$ мкм.

В середньому відділі внутрішньожовчовивідної системи печінки травоядних ссавців спостерігається збільшення кількості клітин внутрішньої оболонки проток та нараховується $28 \pm 0,8$. Форма епітеліоцитів кубічна, ядра розташовується у центрі клітини. Цитоплазма збільшується у розмірах, площа її $168,91 \pm 7,03$ мкм. Ядра, у порівнянні із початковим відділом, змінюють форму на бобоподібну, розміром $69,6 \pm 5,26$ мкм.

В кінцевому відділі клітини стають призматичними і на апікальній поверхні спостерігаються складки. Кількість епітеліоцитів збільшується та становить $52,2 \pm 0,86$. Площа цитоплазми $486,44 \pm 26,92$ мкм. Ядра локалізуються на базальній поверхні, мають бобоподібну форму та налічується $109,87 \pm 5,52$ мкм.

Ключові слова: печінка, жовчовивідні шляхи, жовчнокам'яна хвороба.